Nota van toelichting

Nummer.: 23Tl013	**Kerkrade, 3 mei 2023**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 23Rb015

Onderwerp

Beleidskader Preventief Jeugdbeleid 2023-2027

Beslispunten

1. Vaststellen beleidskader Preventief Jeugdbeleid Kerkrade 2023-2027.
2. Instemmen met een jaarlijks werkbudget van €25.000,--.
3. Instemmen met een budget van €8000,-- voor de bouw van de roadmap/webomgeving Jeugdpreventie Kerkrade.

Inleiding

Vanuit de Jeugdwet zijn gemeenten verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdzorg. Meer preventie maakt deel uit van één van de transformatiedoelen in de Jeugdwet. Het eerste transformatiedoel is namelijk: meer preventie, meer eigen verantwoordelijkheid, meer benutten van 'eigen kracht' en het sociale netwerk van gezinnen. De Jeugdwet is dan ook gericht op het voorkomen van problemen en vroegtijdige inzet van hulp en zorg om zo zwaardere vormen van jeugdhulp te voorkomen.
Het is aan de gemeente om te bepalen hoe daar inhoud aan wordt gegeven. Nu gemeenten verantwoordelijk zijn voor zowel preventie als jeugdhulp ligt het voor de hand om meer aandacht te gaan besteden aan preventie. Dat vraagt om vooruit te kijken en te durven investeren in een preventieve aanpak die op termijn voordelen oplevert.

“Geen kind tussen wal en schip mede met behulp van vroegsignalering” is één van de beleidsaccenten uit het collegeprogramma 2022-2026.
Op 2 juni 2021 heeft de Raad ingestemd met het overall plan Taskforce Jeugd 2.0. In het overall plan staan opdrachten uitgewerkt voor 4 verbeterpunten en 4 proeftuinen. Één van deze proeftuinen is de proeftuin Preventie. Het voorliggend beleidskader is een “eindproduct” van deze proeftuin.

Preventie kan voorkomen dat jeugd en jongeren problemen krijgen. Vooral als het gaat om concrete problemen als schoolverzuim, kindermishandeling of een psychosociale problematiek binnen of buiten het gezin. Het kan ook voorkomen dat kleine problemen groter worden en dat gezinnen intensieve hulp nodig hebben. Preventie is verder belangrijk omdat het geld scheelt. Er is dan minder jeugdhulp nodig, minder zorg en minder inzet van de politie.
Ten slotte: Preventie is een taak van de gemeente.

Doelstelling

Met het beleidskader Preventief Jeugdbeleid werken we aan de volgende doelen:
- Zorgen dat jongeren en jeugdigen gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien.

- Voorkomen dat kleine vragen grote problemen worden.
- Voorkomen dat uiteindelijk duurdere en intensievere zorg nodig is.

Argumenten

Vanuit alle beschikbare gegevens over de jeugd, blijkt dat Kerkrade op een groot aantal onderdelen significant slechter scoort dan Landelijk en/of Zuid-Limburg. Zo liggen er bijvoorbeeld uitdagingen op het gebied van overgewicht bij jongeren en een veilige thuissituatie. De cijfers zijn terug te vinden in bijlage 2 van het voorliggende beleidskader Preventief Jeugdbeleid 2023-2027.

In absolute cijfers uitgedrukt rijzen de kosten voor jeugdhulp al jaren de pan uit. In 2020 waren de kosten €18.144.636,-- , in 2021 kwamen ze uit op €20.048.842,-- en in 2022 €23.100.00,-- (onder voorbehoud). In
Door in te zetten op preventieve interventies kan uiteindelijke duurdere en intensievere jeugdhulpverlening voorkomen worden.

Door een goede uitvoering van het preventief jeugdbeleid wordt verder bijgedragen aan o.a.:
het versterken van de pedagogische basis. De pedagogische basis bestaat uit alles wat bijdraagt aan het opgroeien, het opvoeden en de ontwikkeling van kinderen en jongeren.
het bereiken van de doelen van VIE Leven in beweging. Een gezonde jeugd biedt het fundament voor een vitaal leven.

Daarnaast is dit preventief jeugdbeleid te zien als een puzzel van allemaal stukjes uit verschillende beleidsgebieden en die één geheel vormt voor de preventieve activiteiten voor de jeugd in Kerkrade. Te denken valt dan o.a. uitvoeringsplan *armoede en schulden*, het *lokale preventie akkoord*, het *Gezond en actief leven akkoord (GALA)*, enz.
Zo zijn vele interventies die verwerkt zijn in de preventiematrix (bijlage 4 van het voorliggend beleidskader) onderdeel van andere beleidsgebieden. Bijvoorbeeld: de interventies in het kader van Kansrijke start die in de interventiematrix verwerkt zijn, zijn ook onderdelen van GALA en VIE.

Kanttekeningen

Bij het uitvoeren van het preventief jeugdbeleid worden de volgende uitgangspunten in acht genomen:

- Normaliseren in plaats van problematiseren
- Demedicaliseren (niet meteen stickertje plakken)
- Hulp dicht bij huis (zowel formele als informele zorg)
- Ondersteuning zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig.

De proeftuin Preventie, van waaruit dit beleidskader is ontwikkeld, is onderdeel van de Taskforce Jeugd 2.0.

Het voorliggend beleidskader is tot stand gekomen door een integrale samenwerking met allerlei betrokkenen. Er zijn individuele gesprekken gevoerd met professionele stakeholders en er is een gezamenlijke werktafel georganiseerd voor deze professionals. In het kader van burgerparticipatie zijn er gesprekken gevoerd met jongeren in de leeftijd van 10 tot 21 jaar en met ouders. Het verslag van deze gesprekken is als bijlage toegevoegd.
De commissie Burgers en Samenleving is in januari tijdens een informele sessie meegenomen in het preventief jeugdbeleid en hebben zij input kunnen leveren en mee kunnen denken.

Donderdag 20 april heeft de AMO het beleidskader besproken. De gemaakte opmerkingen zijn meegenomen in voorliggend beleidskader en de gestelde vragen zijn beantwoord. De AMO is akkoord met dit beleidskader preventief jeugdbeleid 2023-2027.

Financiën

Voor het eerste jaar zal er een budget beschikbaar moeten zijn voor het bouwen van een roadmap/webomgeving. Een omgeving waarop voor iedereen, zowel voor professionals als ouders en jeugd en jongeren zelf, op een eenvoudige manier te vinden is wat gemeente Kerkrade allemaal aan preventieve interventies aanbiedt gericht op jeugd en opvoeding. De hoogte van dit budget wordt voorshands geraamd op €8.000,--.

Voorgesteld wordt voor het kernteam jeugdpreventie jaarlijks een werkbudget van €25.000,-- te reserveren. Dit budget wordt gebruikt voor o.a. kleinere preventieve projecten, onderhoud van de roadmap/web-omgeving en PR. Het kernteam komt met specifieke voorstellen aan het college hoe dit budget besteed wordt.

Deze bedragen kunnen worden gedekt uit de budgetten jeugdhulp. Dit is afgestemd met het bedrijfsbureau.

Communicatie

Alle communicatie vanuit het kernteam Jeugdpreventie zal gebeuren via de nog te bouwen roadmap/web-omgeving.

Uitvoering

Uitvoering zal worden verzorgd door het kernteam Jeugdpreventie.
Dit kernteam bestaat uit een 4-tal beleidsmedewerkers, elk met hun eigen expertise binnen de pijlers in het preventief jeugdbeleid. Het kernteam wordt aangevuld met een persoon vanuit Impuls, omdat impuls binnen alle drie de pijlers een belangrijke rol vervult met het aanbieden van preventieve interventies.
Het kernteam zal tijdens de eerste bijeenkomsten een werkwijze uitkristalliseren voor de periode tot 2027. Ieder jaar zal worden geëvalueerd of de werkwijze nog passend is om de doelen van het beleidskader te bereiken.

Gezondheid en Vitaliteit

De drie pijlers binnen het preventief jeugdbeleid zijn:

- Gezond opgroeien in Kerkrade
- Veilig opgroeien in Kerkrade
- Kansrijk opgroeien in Kerkrade

Binnen de pijler gezond opgroeien gaat het om het bereiken van een drietal gewenste situaties voor jeugd en jongeren: een gezond gewicht, een gezonde leefstijl en mentaal welbevinden. Zoals eerder aangegeven draagt het preventief jeugdbeleid ook bij om de doelen van VIE te bereiken.